

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2024 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **A. S. i K. G.**
skazanych z art. 197 § 3 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 10 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 387/20,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 8 maja 2020 r., sygn. XIV K 281/17,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. obciążyć skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

[PGW]

UZASADNIENIE

A. S. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 30 maja 2017 r. w G., wbrew przepisom ustawy, posiadał środki odurzające w postaci suszu roślin konopi innych niż włókniste o łącznej masie netto 1,88 grama, tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

2. w okresie od 29 maja 2017 r. do 30 maja 2017 r. w G., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przemocą w postaci rzucenia na łóżko, przytrzymywania za ręce i nogi wielokrotnie doprowadził S. I. do obcowania płciowego oraz pozbawił ją wolności w ten sposób, że zamknął kluczem drzwi wejściowe do mieszkania a klucz ten następnie ukrył w miejscu niedostępnym dla wyżej wymienionej, doprowadzając ją do ucieczki przez okno i upadku z IV piętra budynku mieszkalnego, powodując w konsekwencji obrażenia ciała w postaci obrzęku mózgu, złamania obojczyka prawego, złamania miednicy ze złamaniem panewki stawu biodrowego prawego, złamania podkrętarzowego kości udowej prawej, złamania żebra I, VIII, IX prawego i VII lewego, złamania lewego wyrostka poprzecznego Th 12, stłuczenia płuc obustronnego, rany brody, które to spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej i tym samym naraził S. I. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, tj. o czyn z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

3. w nocy z 29 na 30 maja 2017 r. w G., wspólnie i w porozumieniu z K. G., wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przemocą w postaci przytrzymywania za ręce, nogi, biodra, doprowadził S. I. do obcowania płciowego oraz wbrew jej woli, utrwalił tę czynność seksualną nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym, tj. o czyn z art. 197 § 1 i 3 pkt 1 k.k. w zb. z art. 191a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

K. G. zaś został oskarżony o to, że:

4. w nocy z 29 na 30 maja 2017 r. w G., wspólnie i w porozumieniu z A. S., wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przemocą w postaci przytrzymywania za ręce, nogi, biodra, doprowadził S. I. do obcowania płciowego oraz wbrew jej woli, utrwalił tę czynność seksualną nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 24 lipca 2004 r. do 14 grudnia 2012 r. kary łącznej 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 29 maja 2008 r., sygn. II K 176/08, którym połączono kary orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ sygn. II K

292/05 za umyślne przestępstwa podobne kwalifikowane z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 191 § 1 k.k., z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 200 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku sygn. II K 634/06 za umyślne przestępstwo podobne kwalifikowane z art. 247 § 1 k.k., tj. o czyn z art. 197 § 1 i 3 pkt 1 k.k. w zb. z art. 191 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 maja 2020 r., sygn. akt XIV K 281/17, oskarżony A. S. został uznany winnym:

/pkt II/ popełnienia zarzucanego mu w pkt. I czynu, który został zakwalifikowany jako wypadek mniejszej wagi z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzono mu karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając stawkę dzienną na kwotę 30 zł;

/pkt III/ popełnienia czynu zakwalifikowanego z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 197 § 1 i 3 pkt 1 k.k. w zb. z art. 191a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. polegającego na tym, że w okresie od 29 maja 2017 r. do 30 maja 2017 r. w G., pozbawił wolności S. I. w ten sposób, że zamknął drzwi wejściowe do mieszkania kluczem, który umieścił w miejscu niedostępnym dla pokrzywdzonej, a następnie działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykorzystując swoją przewagę fizyczną, grożąc użyciem przemocy oraz używając przemocy w postaci rzucenia na łóżko, przytrzymywania za ręce i nogi, kilkakrotnie doprowadził S. I. do obcowania płciowego, a także działając wspólnie i w porozumieniu z K. G., wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przemocą w postaci przytrzymywania za biodra, doprowadził S. I. do obcowania płciowego, przy czym K. G. używając w tym celu wobec niej przemocy utrwalił wizerunek pokrzywdzonej w trakcie tej czynności seksualnej, nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym, i za to przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. na podstawie art. 197 § 3 pkt 1 k.k. wymierzono mu karę 8 lat pozbawienia wolności;

/pkt IV/ na podstawie art. 46 § 1 k.k. sąd ten orzekł od oskarżonego A. S. na rzecz pokrzywdzonej S. I. zadośćuczynienie w kwocie 35.000 zł, a */pkt V/* na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł

przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych [...] pod poz. 1;

zaś oskarżony K. G. został uznany winnym:

/pkt VI/ popełnienia czynu zakwalifikowanego z art. 197 § 1 i 3 pkt 1 k.k. w zb. z art. 191 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 30 maja 2017 r. w G., działając wspólnie i w porozumieniu z A. S., wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przemocą w postaci przytrzymywania za biodra, doprowadził S. I. do obcowania płciowego, przy czym używając w tym celu wobec niej przemocy utrwalił wizerunek pokrzywdzonej w trakcie tej czynności seksualnej, nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 24 lipca 2004 r. do 14 grudnia 2012 r. części kary łącznej 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 29 maja 2008 r. sygn. II K 176/08, którym połączono kary orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 21 października 2005 r. sygn. II K 292/05 za umyślne przestępstwa podobne kwalifikowane z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 191 § 1 k.k., z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 200 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 18 lipca 2007 r. sygn. II K 634/06 za umyślne przestępstwo podobne kwalifikowane z art. 247 § 1 k.k., i za to przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. na podstawie art. 197 § 3 pkt 1 k.k. wymierzono mu karę 9 lat pozbawienia wolności;

/pkt VII/ na podstawie art. 46 § 1 k.k. sąd orzekł od oskarżonego K. G. na rzecz pokrzywdzonej S. I. zadośćuczynienie w kwocie 30.000 zł, a */pkt VIII/* na podstawie art. 93a § 1 pkt 2 i 3 k.k., art. 93b § 1, 3 i 4 k.k. w zw. z art. 93c pkt 3 i 5 k.k. i art. 93f § 1 i 2 k.k. orzekł wobec tego oskarżonego środki zabezpieczające w postaci terapii dla sprawców przestępstw związanych z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz terapii uzależnienia od środków psychoaktywnych, a także */pkt VIII/* na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym wymierzając im opłaty: A. S. w kwocie 750 zł a K. G. w kwocie 600 zł.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych m. in. przez obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 10 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 387/20 */pkt 1/* zmienił zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji w ten sposób, że */a/* z opisu czynu przypisanego oskarżonemu A. S. w punkcie II wyeliminował zapis: „przy czym K. G. używając w tym celu wobec niej przemocy utrwalił wizerunek pokrzywdzonej w trakcie tej czynności seksualnej, nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym”, czyn ten zakwalifikował z art. 189 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. i art. 197 § 1 i § 3 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., a za podstawę wymiaru kary przyjął art. 197 § 3 pkt 1 k.k. - w myśl art. 11 § 3 k.k., */b/* z opisu czynu przypisanego oskarżonemu K. G. w punkcie V wyeliminował zapis: „przy czym używając w tym celu wobec niej przemocy utrwalił wizerunek pokrzywdzonej w trakcie tej czynności seksualnej, nagrywając ją kamerą umieszczoną w telefonie komórkowym”, zapis „przy czym zarzucanego mu czynu” zastąpił zapisem „przy czym czynu tego”, przypisany czyn zakwalifikował z art. 197 § 1 i § 3 pkt 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a za podstawę wymiaru kary przyjął art. 197 § 3 pkt 1 k.k., */c/* kwotę zadośćuczynienia orzeczonego od oskarżonego A. S. w punkcie III podwyższył do 60.000 zł zaś */d/* kwotę zadośćuczynienia orzeczonego od oskarżonego K. G. w punkcie VI podwyższył do 50.000 zł. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (*pkt 2*).

Od tego rozstrzygnięcia kasacje wywiedli obrońcy skazanych: A. S. i K. G.

Obrońca skazanego A. S. zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w części dotyczącej tego oskarżonego na jego korzyść, w części utrzymującej w mocy wyrok sądu pierwszej instancji, w tym również zmianę tego wyroku w zakresie podwyższenia kwoty zadośćuczynienia orzeczonego od A. S. na rzecz pokrzywdzonej, zarzucił mu:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, mianowicie naruszenie:

1. art. 5 § 2, art. 7, art. 410, art. 424 § 1 pkt 1 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów, zwłaszcza błędną ocenę zeznań pokrzywdzonej S. I., z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie, co w

konsekwencji doprowadziło do utrzymania zaskarżonego wyroku w mocy co do sprawstwa oskarżonego A. S.;

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu zarzutu apelacji dotyczącego obrazy art. 7, art. 410 k.p.k., wyrażające się uznaniem, iż podniesione zarzuty miały na celu wtórnie zwiktyimizować pokrzywdzoną, podczas gdy podnoszone zarzuty dotyczące wadliwości w przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym oddaleniu wniosków dowodowych obrońców oskarżonego A. S., zawierały się w uprawnieniu oskarżonego do obrony, w tym do podnoszenia twierdzeń mających na celu uprawdopodobnienie motywację, zamiar i sposób działania pokrzywdzonej S. I.;

3. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji, skazującego oskarżonego na karę 8 lat pozbawienia wolności, pomimo faktu, iż w kwalifikacji prawnej czynu oraz w opisie czynu przyjętym przez Sąd Okręgowy w Gdańsku znajdował się czyn z art. 189 § 1 k.k., co do którego nie istniał żaden dowód uprawdopodobniający jego dokonanie przez oskarżonego A. S., a tym samym przesądzenie odpowiedzialności za czyn na niekorzyść oskarżonego, pomimo istnienia w tym zakresie niedających się usunąć wątpliwości, co nakazywało sądowi odwoławczemu zmianę zaskarżonego wyroku, a w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu;

a z daleko posuniętej ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia powyższych zarzutów, zarzucił:

4. rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, mianowicie naruszenie:

1. art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. poprzez bezzasadne utrzymanie błędnej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonemu A. S., w sytuacji, w której żaden z przeprowadzonych dowodów nie wskazywał na popełnienie przez niego przestępstwa opisanego w art. 189 § 1 k.k., a mimo to sąd drugiej instancji nie wyeliminował z opisu czynu wskazanego zachowania.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie w części dotyczącej sprawstwa A. S. zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

oraz wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 maja 2020 r. i uniewinnienie oskarżonego. Z daleko posuniętej ostrożności procesowej, na wypadek nie podzielenia zapatrywań zawartych w kasacji, wniósł o uchylenie w części dotyczącej sprawstwa oskarżonego A. S. zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku oraz wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 maja 2020 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Obrońca skazanego K. G. zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w zakresie orzeczenia dotyczącego K. G. w całości na jego korzyść - z wyjątkiem części, w której sąd odwoławczy wyeliminował z opisu czynu zapis wskazany w pkt. 1b wyroku - zarzucił mu:

1. rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 1 zd. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284), dalej jako EKPCz w zw. z art. 2 ust. 1 Protokołu nr 7 do EKPCz z dnia 22 listopada 1984 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 42, poz. 364) polegającą na braku rozpoznania bądź nienależytym rozpoznaniu wskazanych poniżej zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego K. G., poprzez jedynie pozorne ich rozważenie bądź nieuwzględnienie istotnych okoliczności podniesionych w treści wniesionej apelacji, co wiązało się z odniesieniem się przez sąd odwoławczy do stawianych zarzutów apelacyjnych w sposób ogólnikowy i wybiórczy, sprowadzający się do pomijania pewnych logicznych i dostrzegalnych uchybień sądu pierwszej instancji oraz przedstawienia własnych, niedotykających istoty zarzutu rozważań poczynionych w sposób dowolny i nieuwzględniający zasad logicznego rozumowania, co zaś prowadziło do całkowicie błędnych ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa skazanego K. G., co w konsekwencji skutkowało zaniechaniem wszechstronnej kontroli odwoławczej i w rezultacie prowadziło do „przeniesienia” uchybień sądu *meriti* do orzeczenia sądu odwoławczego i miało istotny wpływ na jego rozstrzygnięcie, a w konsekwencji doprowadziło do pozbawienia skazanego prawa do rzetelnego rozpoznania jego sprawy na etapie postępowania apelacyjnego tj.:

1. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z

art. 207 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia oględzin mieszkania oskarżonego A. S. na okoliczność ustalenia czy opisany przez pokrzywdzoną przebieg zdarzenia - w szczególności w części obejmującej dopuszczenie się zgwałcenia zbiorowego - możliwy był z uwagi na rozmieszczenie i umeblowanie mieszkania skazanego A. S., co zaś skutkowało przyjęciem wiarygodności zeznań pokrzywdzonej w tej części i skutkowało wadliwym ustaleniem co do sprawstwa oskarżonego K. G.;

2. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego (względnie biegłego wezwanego w trybie art. 195 k.p.k. *ad hoc*) z zakresu mowy ciała (synergologii) na okoliczność oceny skłonności do konfabulowania lub świadomego zmyślania u pokrzywdzonej S. I. ze wskazaniem możliwych do oceny fragmentów czynności przeprowadzonych z pokrzywdzoną oraz oceny reakcji pokrzywdzonej S. I. (sposobu zachowania i mimiki twarzy) podczas bezpośredniego kontaktu z oskarżonym K. G. po wejściu pokrzywdzonej na sądową salę rozpraw dnia 27.03.2019 r. oraz po powstaniu oskarżonego i okazaniu jego wizerunku na tejże rozprawie - na podstawie zapisów wideo rozprawy z dnia 27 lutego 2019 r. oraz 27 marca 2019 r., podczas gdy okoliczności te miały istotne znaczenie dla oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej oraz wskazania K. G. jako potencjalnego sprawcy dopiero na rozprawie w dniu 27 marca 2019 r., a w konsekwencji dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś oddalenie wniosku prowadziło do ograniczenia oskarżanemu prawa do obrony;

3. nienależyte, a jednocześnie sprzeczne z art. 193 § 1 k.p.k. rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z jednorazowego badania sądowo-psychiatrycznego pokrzywdzonej i wydania opinii sądowo-psychiatrycznej na okoliczność dokonania szczegółowej analizy stanu zdrowia psychicznego pokrzywdzonej, skutkujące pozbawieniem możliwości oceny zachowań pokrzywdzonej z uwzględnieniem okoliczności wynikających z ewentualnej opinii uzupełniającej wydanej po przeprowadzeniu badania;

4. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na zaniechaniu wystąpienia o nadesłanie billingów dla numeru telefonu, z którego w maju 2017 r. korzystał oskarżony K. G., co skutkowało ograniczeniem prawa do obrony oraz dokonaniem ustaleń sprawstwa oskarżonego wyłącznie w oparciu o operacje telefoniczne pomiędzy numerem telefonu A. S. i K. G. wynikające wyłącznie z zapisu danych dla numeru oskarżonego A. S., co skutkowało brakiem ustaleń faktycznych w zakresie ewentualnego użytkowania telefonu przez K. G. w inny sposób niż poprzez rozmowę z A. S. i finalnie prowadziło do wadliwego ustalenia sprawstwa oskarżonego;

5. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 192a k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie pobrania materiału porównawczego od B. K. w celach eliminacyjnych i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu genetyki na okoliczność ustalenia czy w mieszaninach DNA pobranych od pokrzywdzonej ujawniono DNA należące do w/w osoby, w sytuacji gdy przeprowadzone badania materiału dowodowego wskazują na obecność w materiale dowodowym łańcucha DNA co najmniej jednego mężczyzny innego niż oskarżony K. G. i A. S., co zaś skutkowało ograniczeniem prawa do obrony i wadliwym ustaleniem co do sprawstwa K. G.;

6. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 173 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie okazania pokrzywdzonej wizerunku B. K. w sytuacji, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że był on jednym z mężczyzn, którzy w nocy z 29 na 30 maja 2017 r. odwiedzili A. S. w miejscu jego zamieszkania, co zaś skutkowało zaniechaniem okazania wizerunków wszystkich osób, które pokrzywdzona mogła widzieć w mieszkaniu A. S., a finalnie doprowadziło do wadliwego przypisania sprawstwa K. G.;

7. nienależyte rozpoznanie zarzutu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. wskutek dokonania przez sąd pierwszej instancji wybiórczej, a w konsekwencji dowolnej, nie zaś swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, z

naruszeniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, a w konsekwencji wadliwym ustaleniem sprawstwa oskarżonego K. G. poprzez:

1. błędne ustalenie jakoby do popełnienia przestępstwa zgwałcenia pokrzywdzonej wspólnie i w porozumieniu przez dwóch mężczyzn doszło dnia 30 maja 2017 r. w godzinach porannych (07:06 - 07:55) w sytuacji, gdy z zeznań pokrzywdzonej złożonych bezpośrednio po zdarzeniu wynikało, że zdarzenie to miało miejsce w nocy, zaś po opuszczeniu mieszkania przez drugiego sprawcę miała ona odbyć wielokrotne stosunki seksualne z drugim oskarżonym oraz zasnąć, jak również ustalenie, że do ostatniego stosunku pomiędzy pokrzywdzoną a A. S. miało dojść po opuszczeniu mieszkania przez K. G. i jednocześnie na około pół godziny przed wypadnięciem pokrzywdzonej z okna,
2. błędne ustalenie sprawstwa K. G. w sytuacji, gdy zeznania pokrzywdzonej w części, w której pozostawały one spójne i kategoryczne w toku całego postępowania wskazywały na osobę o odmiennej niż K. G. budowie ciała i wyglądzie oraz wadliwe ustalenie jakoby pokrzywdzona nie była w stanie odtworzyć wizerunku drugiego sprawcy, w sytuacji, gdy analiza zeznań pokrzywdzonej wskazuje na spójność jej zeznań w zakresie wizerunku sprawcy oraz na brak dopasowania tego wizerunku do wizerunku osób okazywanych w toku czynności procesowych,
3. zaniechanie poddania analizie wpływu jaki na sposób postrzegania drugiego sprawcy miała sytuacja, w której oskarżyciel publiczny - zgodnie z treścią zeznań pokrzywdzonej - miał podczas czynności z pokrzywdzoną wskazać jej imię drugiego sprawcy,
4. ustalenie jakoby zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazywał, iż przeniesienie materiału genetycznego K. G. na powierzchnie dłoni nie mogło nastąpić w następstwie transferu wtórnego, pomimo, że z treści opinii biegłych wyraźnie możliwość taka wynikała, zaś sama pokrzywdzona wskazywała, że nie dotykała mężczyzny podczas stosunku, jak również przyznanie opinii z zakresu genetyki sądowej biegłego sądowego dr T. K. waloru bezwzględnej wiarygodności, w sytuacji, gdy tezy tej opinii w znacznej mierze opierały się na niepowtarzalnych badaniach materiału dowodowego przeprowadzonych przez biegłych z

Laboratorium Genetyki Sądowej w G. K. T. i M. N., które to badania przeprowadzono nierzetelnie oraz użyto w ich toku materiałów nieprzeznaczonych do badania mieszanin DNA;

5. rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 4 k.p.k. oraz 7 k.p.k. wskutek dokonania przez sąd pierwszej instancji wybiórczej, a w konsekwencji dowolnej, nie zaś swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie już na etapie postępowania apelacyjnego materiału dowodowego, z naruszeniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego obejmującego opinie biegłych z zakresu kryminologii i psychologii sądowej (tak pisemną, jak i ustną uzupełniającą) celem udzielenia - na podstawie analizy akt sprawy - odpowiedzi na pytanie, czy okoliczności przesłuchania pokrzywdzonej S. I. w postępowaniu przygotowawczym (PR 1 Ds. [...]) Prokuratury Rejonowej w G. i w postępowaniu sądowym (XIV K 281/17) doprowadziły do wtórnej wiktylizacji pokrzywdzonej, a jeżeli tak, to wskazanie w czym się to przejawiało i jakie zachowania pokrzywdzonej o tym świadczyły, skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych prowadzącym do bezkrytycznego przyjęcia, że zachowanie pokrzywdzonej polegające na zasłanianiu się niepamięcią lub wskazywanie przez nią na pewne okoliczności wykluczające możliwość przypisania sprawstwa skazanemu K. G., stanowiło następstwo przeżytej traumy i zdiagnozowanego u pokrzywdzonej zespołu stresu pourazowego bez jednoczesnego należytego rozważania innych okoliczności, które pomimo wniosków opinii pozwalały zdaniem sądu odwoławczego na przypisanie zeznaniom pokrzywdzonej waloru wiarygodności, a które jednocześnie ocenione zostały jako uzasadniające sprawstwo skazanego K. G.

Ostatecznie autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w zakresie dotyczącym skazanego K. G. i przekazanie sprawy temuż sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na kasację prokurator p.o. Zastępcy Prokuratora Rejonowego w G. wniosła o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje obrońców skazanych: A. S. i K. G. okazały się bezzasadne — i to w stopniu oczywistym, a Sąd Apelacyjny w Gdańsku – rozpoznający sprawę A. S. i K.

G. w instancji odwoławczej – nie dopuścił się podniesionego przez autorów nadzwyczajnych środków zaskarżenia, rażącego naruszenia prawa procesowego i materialnego, mogącego mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Przed bliższym ustosunkowaniem się do poszczególnych zarzutów wyartykułowanych w kasacjach należało poczynić dwie uwagi o charakterze wstępnym.

Po pierwsze, godzi się podkreślić, że celem postępowania drugoinstancyjnego (czego zdają się nie dostrzegać autorzy nadzwyczajnych środków zaskarżenia) nie jest ponowne rozpoznawanie sprawy na skutek wniesienia apelacji. Jego istota sprowadza się do przeprowadzenia kontroli postępowania pierwszoinstancyjnego pod kątem trafności ustaleń faktycznych, wniosków wyprowadzonych z dowodów, poprawności stosowania prawa materialnego i środków karnych oraz prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego. Już w tym miejscu można zasygnalizować, że z obowiązków tych Sąd Apelacyjny w Gdańsku wywiązał się należycie, właściwie też prezentując motywy, które legły u podstaw oddalenia zarzutów apelacji obrońców skazanych: A. S. i K. G.

Po drugie, należy wskazać, że wniesione przez obrońców skazanych kasacje zawierają głównie zarzuty dotyczące rażącego naruszenia prawa procesowego (obrońca skazanego A. S. sformułował jeden zarzut naruszenia prawa materialnego). Zarzuty podniesione w *petitum* obu kasacji — pomijając zastosowanie przez ich autorów kosmetycznego zabiegu o charakterze czysto formalnym, polegającym na częściowym przeredagowaniu treści zarzutów i dokonaniu nieznaczących zmian stylistycznych — stanowią niemalże dosłowne powielenie zarzutów apelacyjnych, postawionych przez obrońców w wywiedzionych przez nich zwyczajnych środkach odwoławczym od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku.

Zestawienie ze sobą zarzutów przedstawionych w zwyczajnych środkach zaskarżenia z zarzutami wyartykułowanymi w nadzwyczajnych środkach zaskarżenia dowodzi, że – w przypadku apelacji obrońców skazanego A. S. – zarzuty wskazane jako zarzuty obrazy przepisów postępowania: *tiret* pierwsze, piąte i *tiret* siedemnaście – *tiret* dwadzieścia *petitum* apelacji wniesionej wcześniej

przez adw. J. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 maja 2020 r. (obraza art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 167 k.p.k.) oraz zarzuty wskazane jako pkt 1 ppkt 1 i pkt 6 – pkt 9 *petitum* apelacji wniesionej wcześniej przez adw. T. M. od ww. wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku (obraza art. 4 i 7 w zw. z art. 171 § 1 i art. 204 § 3 w zw. z art. 201 k.p.k. oraz art. 7 w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 7 w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 3 k.p.k.) odpowiadają zarzutom zawartym w pkt. 1 lit. a-b *petitum* kasacji, które w istocie zostały jedynie zmodyfikowane w sposób umożliwiający przekwalifikowanie ich na zarzuty kasacyjne (poprzez dodanie do kwalifikacji art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.). Podobnie zarzuty wskazane jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych: *tiret* trzecie *petitum* apelacji wniesionej wcześniej przez adw. J. P. od ww. wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku oraz pkt 2 *petitum* apelacji wniesionej wcześniej przez adw. T. M. od tego wyroku, odpowiadają w zasadniczej części zarzutom zawartym w pkt. 1 lit. c i pkt. 2 *petitum* kasacji. Wprawdzie wskazane zarzuty kasacyjne odnoszą się kolejno do naruszenia przepisów prawa procesowego i przepisu prawa materialnego, jednak pozostają w bezpośrednim związku z ww. zarzutami błędu w ustaleniach faktycznych albowiem odnoszą się wprost do ustalenia przyjętej przez sądy obu instancji kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego A. S.

W przypadku zaś apelacji obrońcy skazanego K. G. dostrzec należy, że zarzuty zawarte w pkt. 5 *petitum* ww. zwyczajnego środka zaskarżenia odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 1 *petitum* kasacji, zarzuty zawarte w pkt. 1 *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 2 *petitum* kasacji, zarzuty zawarte w pkt. 2 *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 3 *petitum* kasacji, zarzuty zawarte w pkt. 3 *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 4 *petitum* kasacji, zarzuty zawarte w pkt. 4 *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 5 *petitum* kasacji, zarzuty zawarte w pkt. 8 *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. I ppkt 6 *petitum* kasacji zaś zarzuty zawarte w pkt. 12 lit. a-b, e-f, g, i-j *petitum* apelacji odpowiadają zarzutowi wskazanemu w pkt. 7 lit. a-d i w części zarzutowi wskazanemu w pkt. II *petitum* kasacji. Jedyna różnica dotyczy również modyfikacji uprawniającej do przemodelowania ich jako zarzuty kasacyjne poprzez dodanie do kwalifikacji art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., ale również art. 6 ust. 1 zd.

1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) w zw. z art. 2 ust. 1 Protokołu nr 7 do EKPCz z dnia 22 listopada 1984 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 42, poz. 364). W sposób jednoznaczny świadczy to o tym, że autorzy kasacji usiłują ponownie poddać kontroli odwoławczej orzeczenie sądu pierwszej instancji, ignorując wymogi wynikające z normatywnego ukształtowania podstaw kasacyjnych. Zarzuty o charakterze apelacyjnym nie mogą stanowić podstawy do inicjowania kontroli w postępowaniu kasacyjnym. Regulacje zawarte w ustawie postępowania karnego dopuszczają kwestionowanie nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jedynie orzeczenia sądu instancji odwoławczej i przeprowadzenie oceny prawidłowości orzekania tego sądu.

Przechodząc do analizy w istocie tożsamyh zarzutów z pkt. 1 a-c *petitum* kasacji obrońcy skazanego A. S. oraz z pkt I i II *petitum* kasacji obrońcy skazanego K. G. z odpowiednimi (wskazanymi wyżej) zarzutami apelacji obrońców skazanych zauważyć należy, że zgodnie z treścią art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z kolei art. 457 § 3 k.p.k. stanowi, że w uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. W tym zakresie w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego sygnalizuje się, że „kwestionowanie spełnienia przez sąd odwoławczy standardu kontroli rzetelnej obarczone jest dodatkowym wymogiem, precyzyjnego wykazania, które z zarzutów apelacyjnych nie zostały w ogóle rozpoznane (art. 433 § 2 k.p.k.) i że uchybienie takie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. W przypadku podniesienia zaś naruszenia art. 457 § 3 k.p.k., należy mieć dodatkowo na uwadze, że sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, następuje już po wydaniu orzeczenia, co w świetle brzmienia art. 537a k.p.k., nie może powodować uchylenia wyroku tylko z tego powodu, że nie spełnia ono wymogów art. 457 § 3 k.p.k.” (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., sygn. IV KK 442/20, SIP «Legalis» nr 2505038). Zestawienie uzasadnienia sporządzonego przez sąd drugiej instancji oraz zarzutów odwoławczych obrońców: A. S. i K. G. przekonuje o rzetelności postępowania odwoławczego, a dokładna

analiza uzasadnienia sądu *ad quem*, pozwala na poznanie motywów, które legły u podstaw podjętej przez ten sąd decyzji i argumentacji, która doprowadziła ten organ do określonej oceny zarzutów odwoławczych. Sąd Apelacyjny w Gdańsku wszechstronnie i skrupulatnie rozważył wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środkach odwoławczych, w tym te powtórzone w kasacjach, o czym przekonuje treść uzasadnienia kwestionowanego orzeczenia (zob. s. 35-120), co czyni zbędnym ich cytowanie. Dodatkowo, dla rzetelnej oceny trafności wyroku sądu pierwszej instancji sąd odwoławczy zasięgnął opinii biegłych z zakresu kryminologii i psychologii sądowej celem udzielenia - na podstawie analizy akt sprawy - odpowiedzi na pytanie, czy okoliczności przesłuchania głównego świadka oskarżenia - pokrzywdzonej S. I. w postępowaniu przygotowawczym (PR 1 Ds. [...] r.) Prokuratury Rejonowej w G. i w postępowaniu sądowym (XIV K 281/17) doprowadziły do wtórnej wiktymizacji pokrzywdzonej, a jeżeli tak, to wskazanie w czym się to przejawiało i jakie zachowania pokrzywdzonej o tym świadczyły - uznając, że uzyskanie rzeczowej opinii jest nieodzowne dla prawidłowego wyrokowania w sprawie (k. 4437). Potrzebę wydania opinii sąd ten postrzegał jako klamrę spinającą zaistniałe w sprawie okoliczności i dokonane ustalenia w kontekście zarzutów postawionych w apelacjach obrońców oskarżonych, dotyczących atypowego zachowywania się pokrzywdzonej S. I. wraz z biegiem procesu i wyciągania z tego zachowania jedynie niekorzystnych dla niej wniosków oraz formułowania postulatów, podważających jednocześnie ocenę sądu *a quo* co do wiarygodności jej zeznań. Wydana przez biegłych (B. P. i J. G.) opinia sądowo-psychologiczna z dnia 10.08.2021 r. (k. 4512-4533) rzuciła nowe światło na atypowe zachowywania pokrzywdzonej S. I. przejawiane w toku procesu. Jak wynika bowiem z treści opinii, przeprowadzone w sprawie czynności i okoliczności przesłuchania pokrzywdzonej S. I. w postępowaniu przygotowawczym i w postępowaniu sądowym doprowadziły do wtórnej wiktymizacji pokrzywdzonej. We wnioskach końcowych opinii biegłe wskazały, że pokrzywdzona była wielokrotnie (sześciokrotnie) przesłuchiwana, co nie tylko jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, lecz jednocześnie z aktualną wiedzą z zakresu psychologii, w tym psychologii sądowej. Na podstawie analizy zeznań, nie zaobserwowano istotnych nowych treści wniesionych przez pokrzywdzoną do sprawy. Ponadto, nie na

każdym przesłuchaniu obecny był psycholog (pierwsze przesłuchania w szpitalu - brak takiej informacji). Podczas przesłuchań niejednokrotnie poruszane były te same kwestie, nawracano pytaniami do szczegółów wydarzeń oraz okoliczności, co każdorazowo budziło u poszkodowanej silne emocje oraz powodowało ponowne przeżywanie wcześniejszych wydarzeń. Dodatkowo, podczas kolejnych przesłuchań zaobserwować można było u pokrzywdzonej coraz większe zniecierpliwienie, zwiększony lęk, ale przede wszystkim nasilenie objawów PTSD (post-traumatic stress disorder, tj. zespół stresu pourazowego). Stanowiło to potwierdzenie negatywnego wpływu powracania przez poszkodowaną do traumatycznych wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące czynów oraz ich okoliczności, które niejednokrotnie zawierały bardzo szczegółowy opis czynów przestępczych. Również fakt przesłuchania poszkodowanej w obecności oskarżonych był czynnikiem mogącym mieć silnie traumatyzujący wpływ na stan psychiczny oraz udzielane odpowiedzi (np. zamknięcie się w sobie). Postawa poszkodowanej podczas przesłuchań wskazywała na odtwarzanie traumy poprzez kolejne powracanie pamięcią do wcześniejszych wydarzeń. Mając na uwadze sposób reagowania behawioralnego oraz emocjonalnego poszkodowanej (ofiary) podczas kolejnych przesłuchań, można było zaobserwować u niej zmiany w stanach emocjonalnych (lęk, złość, spokój, wycofanie). Fakt odtworzenia w obecności poszkodowanej jej zeznań, które miały miejsce w niedługim czasie od wydarzeń traumatycznych w znaczący sposób mógł przyczynić się do powtórnego przeżycia skrajnie silnych i negatywnych emocji. Zeznania poszkodowanej zawierały w sobie silny ładunek emocjonalny. Ich odsłuchanie mogło spowodować nasilenie negatywnych emocji. Postawa jaką prezentowała pokrzywdzona podczas przesłuchań świadczyła o coraz większym nasileniu objawów PTSD po każdym z nich. Wnioski tej opinii słusznie sąd odwoławczy uznał za mające znaczenie komplementarne dla prowadzonych w sprawie rozważań pod kątem sformułowanych zarzutów odwoławczych. Stanowiły one niejako uzupełnienie analizy i oceny zachowań przestępczych A. S. i K. G. przeprowadzonej przez sąd pierwszej instancji, w dalszym ciągu jednak niezasadnie kwestionowanej przez obrońców, tym razem w kasacjach. Wobec tak rzetelnie przeprowadzonej kontroli odwoławczej, nie sposób podzielić twierdzeń skarżących co do „wadliwej kontroli

odwoławczej” czy też „braku rozpoznania bądź nienależytego rozpoznania” wskazanych w kasacjach zarzutów, dlatego zarzuty naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., ale również art. 6 ust. 1 zd. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) w zw. z art. 2 ust. 1 Protokołu nr 7 do EKPCz z dnia 22 listopada 1984 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 42, poz. 364) okazały się bezzasadne.

Podobnie, w ocenie Sądu Najwyższego, niezasadne okazało się podniesione w kasacjach uchybienie art. 7 k.p.k., którego zaistnienie próbowali wykazać skarżący. W ugruntowanym orzecnictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. stawiany wyrokowi sądu odwoławczego może być skuteczny tylko wtedy, gdy sąd ten prowadził własne postępowanie dowodowe, względnie zmieniając wyrok sądu pierwszej instancji, odmiennie ocenił przeprowadzone przez ten sąd dowody (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. I KK 44/20, SIP «Legalis» nr 2503276; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 206/19, SIP «Legalis» nr 1958654; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 179/19, SIP «Legalis» nr 1972533). Co za tym idzie, nie sposób skutecznie stawiać zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanej normy prawnej. Sąd ten li tylko dokonał korekty opisu czynu przypisanego oskarżonemu A. S. w punkcie II, a K. G. w punkcie V, dokonując przy tym stosownej korekty jego kwalifikacji prawnej oraz podwyższył kwoty należnego poszkodowanej zadośćuczynienia, czyniąc to w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy.

Porównywalnie, jeśli chodzi o podniesione w kasacjach uchybienie art. 410 k.p.k., to należy tylko przypomnieć, że przepis art. 410 k.p.k. jest przepisem pomieszczonym w Rozdziale 47 *Wyrokowanie* Działu VIII ustawy postępowania karnego zatytułowanym: *Postępowanie przed sądem pierwszej instancji*. Przepis ten mógłby mieć zatem zastosowanie do postępowania odwoławczego wyłącznie w układzie, gdyby sąd ten prowadził postępowanie dowodowe i dokonywał na podstawie przeprowadzonych dowodów w ł a s n y c h ustaleń faktycznych. Tymczasem w niniejszej sprawie sąd *ad quem* wprawdzie dokonał zmiany opisu

(jednak na korzyść oskarżonych) czynu przypisanego każdemu z oskarżonych w punkcie 1a i 1b oraz wysokości zadośćuczynienia w punktach 1c i 1 d zaskarżonego wyroku, to jednak nie dokonywał żadnych własnych ustaleń faktycznych (jego rola ograniczona była do przeprowadzenia kontroli zaskarżonego wyroku w pryzmacie zarzutów podniesionych w apelacjach). Sąd ten nie mógł zatem naruszyć przepisu art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Już tylko nawiasowo należy wskazać, że sąd odwoławczy skrupulatnie odniósł się do każdego z zarzutu apelacji obrońców A. S. i obrońcy K. G. wskazując, dlaczego rozumowanie sądu pierwszej instancji uznaje za zgodne z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, zarówno w zakresie podstawowego dowodu z osobowego źródła jakim były depozycje pokrzywdzonej S. I., jak i pozostałych dowodów. Wbrew zatem twierdzeniom skarżących uwadze sądów obu instancji nie umknął fakt zmienności depozycji pokrzywdzonej. Oba te sądy przekonująco, logicznie i zgodnie z doświadczeniem życiowym uzasadniły, które z tych depozycji są wiarygodne i dlaczego, a na których z nich nie można czynić prawidłowych ustaleń faktycznych.

Lektura treści uzasadnienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia prowadzi do przekonania, że prócz podobieństwa treści zarzutów (aktualnie omawianych, jak i pozostałych zarzutów), także argumentacja przedstawiona przez autorów kasacji jest powtórzeniem motywów prezentowanych uprzednio w apelacjach. Autorzy kasacji opierają swoją argumentację na wskazaniu, że sąd *ad quem* błędnie przyjmuje, że podniesione zarzuty odwoławcze dotyczące wadliwości w przeprowadzeniu postępowania dowodowego, miały na celu wtórnie zwiktyimizować pokrzywdzoną. Obrońcy skazanych całkowicie jednak pomijają to, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku wskazał w uzasadnieniu wyroku powody zastrzeżeń do zgłoszonych zarzutów odwoławczych również w kontekście wydanej przez biegłych opinii sądowo-psychologicznej z dnia 10.08.2021 r. Sąd odwoławczy, prócz zastrzeżeń natury merytorycznej, wskazał także na istnienie zastrzeżeń natury procesowej, czemu poświęcił znaczącą część sporządzonego uzasadnienia.

Przechodząc do oceny zarzutu kasacyjnego odnoszącego się do naruszenia prawa materialnego w postaci art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k., sformułowanego przez obrońcę skazanego A. S. w pkt. 2 lit. a *petitum* kasacji, to

należy powiedzieć, że stanowi on w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi, poczynionymi przez sąd *meriti*, które zostały następnie zaaprobowane przez sąd odwoławczy. Twierdzenie skarżącego, że sąd *a quo* i *ad quem* błędnie przypisał A. S. popełnienie przestępstwa opisanego w art. 189 § 1 k.k., w sytuacji, w której żaden z przeprowadzonych dowodów na to nie wskazywał, uznać należy za co najmniej gołosłowne. Jak wynika z treści uzasadnienia wyroków zaskarżonych apelacją i kasacją, podstawą do przypisania A. S. przestępstwa z art. 189 § 1 k.k. był właśnie zaistniały w sprawie stan faktyczny (dowód z zeznań pokrzywdzonej), wskazujący na spełnienie przez A. S. przesłanek tego przestępstwa. Jak wskazał sąd pierwszej instancji na s. 66 uzasadnienia wyroku cyt.: „oskarżony zamknął drzwi mieszkania na klucz, a klucz schował do góry na szafkę - w miejscu dla pokrzywdzonej niedostępnym. Z jej zeznań wynika, iż próbowała ona wyjść z mieszkania, jednak drzwi były zamknięte. Jej wolność w znaczeniu fizycznym i swobodna przemieszczania się zgodnie z jej wolą została naruszona działaniem oskarżonego. W konsekwencji, pokrzywdzona, nie widząc innej możliwości wydostania się z mieszkania, wyskoczyła przez okno budynku z czwartego pietra. Dlatego też, Sąd przypisał A. S. popełnienie przestępstwa z art. 189 § 1 k.k.”, a sąd drugiej instancji zaaprobował te ustalenia. Odnosząc się do zarzutu I. 17 obrońcy oskarżonego A. S. (adw. J. P.) dotyczącego nierozpoznania wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego A. S.– adw. M. H. o dokonanie oględzin mieszkania oskarżonego A. S. z udziałem pokrzywdzonej S. I., który pokrywa się z zarzutem I. 9 obrońcy tego oskarżonego (adw. T. M.) i z zarzutem 5 obrońcy oskarżonego K. G., sąd odwoławczy na s. 44-45 i 61 uzasadnieniu wskazał, że w kwestii konieczności wykazywania w postulowany sposób, czy możliwe było takie zabezpieczenie klucza do drzwi wejściowych, które uniemożliwiłoby pokrzywdzonej opuszczenie mieszkania, miarodajne są zeznania pokrzywdzonej i sąd ten poprzestanie w związku z tym na stwierdzeniu, że „gdyby było tak jak suponują to skarżący, to pokrzywdzona nie wybrałaby drogi opuszczenia mieszkania znajdującego się na czwartym piętrze przez okno tego mieszkania, co wiązało się przecież bardzo realnie nawet z możliwością utraty przez nią życia. Wyrażenie przez Sąd Apelacyjny aprobaty dla rzeczoności wniosku dowodowego stanowiłoby niedopuszczalną akceptację dla nieludzkiego potraktowania

pokrzywdzonej również w świetle postanowień Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Tego aspektu skarżący w ogóle jednak nie dostrzegają”. Wobec powyższego nie sposób uznać, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku „bezzasadnie utrzymał błędną kwalifikację prawną czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonemu A. S.; nie wyeliminował z opisu czynu wskazanego zachowania.”, co czyni zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. oczywiście bezzasadnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia. Na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. orzeczono o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego.

[PGW]

(r.g.)